

Využití ICT pro rozvoj klíčových kompetencí

CZ.1.07/1.5.00/34.0448

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0448
Číslo materiálu	ICT- CJ2 – 2/11 Viktor Dyk - Krysař
Název školy	Střední odborná škola elektrotechnická, Centrum odborné přípravy, Zvolenovská 537, Hluboká nad Vltavou
Autor	Mgr. Alena Kotulová
Tématický celek	Literatura
Ročník	4. ročník SOŠ
Datum tvorby	I. 2013
Anotace	Pracovní list – Viktor Dyk - Krysař
Metodický pokyn	Lze použít při výuce jako přípravu k ústní maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury.
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

Jméno :

Třída :

Interpretace literárního díla podle obecné struktury zadání

VIKTOR DYK

KRYSAŘ

„Líbíte se mi, krysaři. Než přišel soumrak, viděla jsem ve vašich černých vlasech stříbrné nitky. Než jste promluvil, pozorovala jsem na vašem čele vrásky, a přesto se mi líbíte. Milovalo vás jistě mnoho žen.“

„Snad,“ odpověděl krysař. „Nepamatuji si to.“

„Líbíte se mi, krysaři,“ řekla. „Ale na vašem místě bych zapískala na píšťalu – plně – vši silou...“

„Víte, co by to znamenalo?“ otázal se krysař temným hlasem. „Já nevím. Vím jen to, že mě občas jímá úzkost. Hledím na svou píšťalku jako na něco, co mnohé zahubilo a ještě mnohé zahubí. A pak se usměji. Není to nic než pouhá hezká píšťalka, jak jste sama řekla. A já nejsem víc než krysař, který má odvádět nezvané hosty.“

1. Určete literární druh a žánr, tvrzení doložte na úryvku:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Stručně přibližte obsah díla:

3. Charakterizuj dílo z hlediska jazykového a kompozičního:

4. Vyjádřete hlavní myšlenku díla (námět, téma, motivy):

5. Charakterizuj hlavní postavy:

6. Uveďte podstatné informace ze života autora:

Charakteristika uměleckého textu podle obecné struktury zadání- modelové řešení

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VIKTOR DYK

KRYSAŘ

1. Určete literární druh a žánr, tvrzení doložte na úryvku:

Krysař je epické dílo se souvislým textem členěným na věty a odstavce, výrazovou formou je próza, literárním žánrem je novela. Dílo je volným zpracováním středověké německé pověsti asi ze 13. století o krysaři z města Hameln. Má pochmurný děj a končí tragicky.

2. Stručně přibližte obsah díla:

Děj je rozčleněný do 26 krátkých kapitol a začíná příchodem krysaře do hansovního města Hameln. Krysař má svým pískáním na kouzelnou píšťalu vyhnat všechny krysy z města. Krysař se setkává s dívkou Agnes a oba se do sebe zamilují, a to i přesto, že Agnes má již milence - dlouhého Kristiána. Krysař se postupně seznamuje s městem, okolím a také s jeho obyvateli, prostoduchým rybářem Seppem Jörgenem a váženými konšeli Froschem a Strummem. Právě oni odmítají vyplatit krysaři slíbenou odměnu poté, co svou práci odvedl. Krysař se zlobí, rád by je potrestal a z města odešel, drží ho zde však láska k Agnes. Setkává se s ní, ona je nešťastná, protože zjistila, že čeká dítě s Kristiánem. Krysař ji opouští a dívka se zabije, její matka zešílí. Nešťastný krysař kouzlem své píšťalky odvádí nevděčné měšťany na horu Koppel, která se tyčí nad propast za městem. Podle pověsti zde vede z hlubin cesta do bájně země sedmihradské, kde na všechny čeká bezstarostný život. Všichni padají do propasti, nakonec i krysař. Jediným, na kterého píšťala nepůsobila, je Sepp Jörgen, prošťáček, který zaslechne nárek nemluvněte. Sepp se vydá hledat ženu, která by se mohla stát matkou dítěte.

3. Charakterizuj dílo z hlediska jazykového a kompozičního:

Krysař má 26 krátkých kapitol, bohatých na děj. Text se člení na mnoho krátkých odstavců. Odstavec je někdy tvořen jedinou větou. Převažují jednoduché věty a jednoduchá souvětí. Příběh je vyprávěn chronologicky a je založen na kontrastu reality a pověsti. Je kladen důraz na dialogy. Dialogy přispívají k dramatickosti a k prudkému dějovému spádu. Autor používá spisovné výrazy, opakují se věty i slovní spojení. Objevuje se personifikace, řečnické otázky. Příběh není dlouhý a všechny informace jsou podstatné.

4. Vyjádřete hlavní myšlenku díla (námět, téma, motivy):

Dyk dává pověsti i symbolický význam: vyslovuje tak odpor k malosti a bezpáteřnosti tehdejší společnosti. Důležitý je motiv viny a trestu. Agnes se provinila vůči krysaři i Dlouhému Kristiánovi. Oba podvedla. Následoval trest, nepřiměřený jejímu provinění, smrt. Všichni občané se provinili svým pohrdáním a neúctou ke krysaři a také za to zaplatili svými životy. Jediní, kdo se neprovinili, je Jörgen Sepp a malé nemluvně. Oba jsou čistí, tudíž je nečeká žádný trest.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5. Charakterizuj hlavní postavy:

Krysař: Je silný, výjimečný, vášnivý člověk, tajemný samotář. Stojí na samém okraji společnosti. Je to vyděděnec, tulák, poutník. Bouří se proti společenským konvencím, nechce se podřít zákonům, autoritám, okolí. Jeho osamělost spočívá v tom, že nikdy necítil žádný cit, ovšem to Agnes změnil.

Agnes: Mladá, krásná, hodná a lehce naivní dívka, která se zamilovala do krysaře a nedokázala se smířit s tím, že čeká dítě s jiným a že ji proto krysař opustil. Skočí proto do propasti.

Sepp Jörgen: Chudý rybář, kterému trvá den, než pochopí, co se okolo něho děje, žije sám. Lidé jím opovrhují dělají mu naschvály.

Bonifác Strumm: Konšel města Hameln, krejčí, známý v kraji svou lakotou a planými sliby.

Gottlieb Frosch: Konšel města Hameln, dobrý truhlář, ale povahově stejný jako Strumm.

6. Uved'te podstatné informace ze života autora:

Český básník, prozaik, dramatik publicista a politik, překladatel z němčiny a francouzštiny. Narodil se roku 1877 v Pšovce u Mělníka v rodině úředníka. Studoval v Praze na gymnáziu, kde jedním z jeho profesorů byl A. Jirásek. Pak se přihlásil ke studiu na Právnickou fakultu UK. Po ukončení studií se věnoval literární tvorbě a politice. Začínal v Moderní revue, pak přispíval do Lumíra a Lidových novin. Na začátku války se zapojil do domácího odboje, byl zatčen a uvězněn, pro nedostatek důkazů posléze propuštěn. Stal se poslancem a senátorem. Tragicky zahynul v Jaderském moři.

Další díla: A porta inferi, Satiry a sarkasmy, Milá sedmi loupežníků, Devátá vlna, Zmouření Dona Quijota.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zdroje:

Seznam literatury a pramenů

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jákékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

Použité zdroje:

1. DYK, Viktor. *Krysař*. Praha: Maťa, 2011
2. SOCHROVÁ, Marie. *Čtenářský deník k Literatuře v kostce*. Dotisk 2. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2001.
3. SLANAŘ, Otakar a kol. *Obsahy a rozborů děl (k Literatuře – přehledu SŠ učiva)*. Dotisk 1. vyd. Třebíč: Petra Mráková, 2006.
4. POLÁŠKOVÁ T. a kol. *Literatura – přehled středoškolského učiva, edice Maturita*, nakladatelství PV.